

Hra na bicích nástrojoch

Charakteristika študijného zamerania hra na bicích hudobných nástrojoch a profily absolventov.

Platí od školského roku 2019/2020

Charakteristika študijného zamerania

Hudba, ako súčasť života, sprevádza človeka celým jeho vývojom. Bicie nástroje stáli na samom počiatku jej vzniku a sú pevnou súčasťou hudobnej kultúry. V minulom storočí dosiahli vo svojom postavení v rodine hudobných nástrojov výraznú emancipáciu. Široký inštrumentár bicích nástrojov má v súčasnosti významné postavenie vo sfére tzv. artificiálnej i nonartificiálnej hudby. O štúdium hry na bicích nástrojoch je v súčasnosti popri štúdiu hry na gitare a klávesových nástrojoch najväčší záujem.

Vo vývoji edukácie hry na bicích nástrojoch na Slovensku v posledných dvoch desaťročiach, i napriek pretrvávajúcim materiálo-technickým nedostatkom, dochádza k priaznivému posunu. Hra na bicích nástrojoch sa vyučuje na všetkých konzervatóriách a od školského roku 2012/2013 aj na pôde vysokej školy – Akadémii umení v Banskej Bystrici. Na úrovni konzervatórií sa pravidelne organizuje celoslovenská súťaž žiakov v hre na bicích nástrojoch. Kvalitatívny posun je evidentný najmä v hre na melodických bicích nástrojoch. Tento proces má logicky za následok zvyšujúce sa požiadavky na úroveň uchádzačov o štúdium predmetu na konzervatóriách. Z týchto dôvodov je logické, že kvantitatívne a kvalitatívne posuny v predmete sa realizujú aj na pôde ZUŠ.

Zámerom študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov prostredníctvom inštrumentára a hudobnej literatúry bicích nástrojov. Z tohto dôvodu sa stáva hra na melodických bicích nástrojoch povinnou súčasťou prvej a druhej časti prvého stupňa základného štúdia (ISCED 1B a ISCED 2B). Zavedenie hry na melodických bicích nástrojoch umožňuje vychádzať v ústrety spontánnemu záujmu detí predškolského a raného školského veku o hru na bicích nástrojoch a zároveň im zabezpečiť komplexný hudobný rozvoj. Na úrovni druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých je hra na melodických bicích nástrojoch nepovinná.

Základný obsah vzdelávania predmetu tak tvoria okrem hry na malom bubne a bicej súprave i hra na melodických bicích nástrojoch a perkusiách. Na účely elementárnej výučby hry na melodických bicích nástrojoch na úrovni prvej časti prvého stupňa základného sú vhodné aj zvonkohry, ktoré sa používajú pri vyučovaní hudobnej náuky. Pri štúdiu druhej časti prvého stupňa základného štúdia ide o xylofón a profesionálnu zvonkohru.

Neoddeliteľnou a nenahraditeľnou súčasťou študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch je i štúdium komornej, súborovej a orchestrálnej hry. Inovovaná koncepcia edukácie predmetu má svojich pendantov v mnohých edukačných koncepciách v západnej Európe i v susednom Maďarsku.

Ciele zamerania

- rozvinúť latentný záujem žiakov o hru na bicích nástrojoch do komplexu aktívnych hudobných kompetencií potrebných pre umeleckú realizáciu prostredníctvom bicích nástrojov,
- poskytnúť žiakom orientáciu v problematike bicích nástrojov, orientáciu v spôsoboch a možnostiach ich využitia v hudobnej praxi,
- získať hudobnú gramotnosť a orientáciu v rôznych hudobných štýloch,
- získať cit pre melódiu, harmóniu, rytmiku, súhru a jednoduchú improvizáciu,
- aplikovať nadobudnuté kompetencie do iných oblastí hudobného umenia a života.

Profil absolventa

Absolvent študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch sa orientuje v problematike histórie, delenia, ladenia, základnej údržby a hry na bicích nástrojoch. Ovláda základnú hru na malom bubne, bicej súprave, melodických bicích nástrojoch a elementárnych perkusiách. Svoje vedomosti a nadobudnuté kompetencie vie uplatniť v hre v hudobných súboroch. Ovláda hru zo zápisu a vie tvorivým spôsobom začleniť vhodné hudobné prostriedky do väčšieho hudobného celku. Pri hre uplatňuje emocionálne adekvátne výrazové prostriedky. Absolvent štúdia má osobný a uvedomelý vzťah k hudbe v jej rozmanitých podobách. Vie posúdiť vlastnú úroveň schopností a zručností a je schopný sa verejne hudobne prezentovať.

Profil absolventa prvej časti prvého stupňa štúdia

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v zameraní a je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia. Dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania.

Profil absolventa druhej časti prvého stupňa štúdia

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ zamerania Hra na bicích nástrojoch má nadobudnuté kompetencie, ktoré ho oprávňujú sa uchádzať o štúdium na II. stupni ZUŠ, prípadne na konzervatóriu. Má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v odbore a v zameraní. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti.

Profil absolventa druhého stupňa štúdia

Absolvent II. stupňa základného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je

schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj. Na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu.